

Drahé levné zdravotnictví

V komerčním zdravotním pojištění nadstandard funguje, říká generální ředitel Pojišťovny VZP Robert Kareš.

ROZHOVOR
str. 12–13

➔ CZK/EUR • 27,020 / +0,000 Kč ➔ CZK/USD • 23,821 / +0,068 Kč ➔ PX • 915,23 / +1,17 % ➔ EURO STOXX 50 • 3111,52 / +1,55 % ➔ ZLATO • 1254,05 \$ / +1,89 %

KOMENTÁŘ: UKRAJINSKÉ KLOPÝTÁNÍ K EVROPĚ / str. 14

Krátce

Odboráři žádají růst platů o deset procent

Odbory chtějí zvýšit platy ve státní sféře minimálně o desetinu. Premiér Bohuslav Sobotka je částečně pro, ministr financí Andrej Babiš ale tvrdí, že na takové zvýšení mezd stát nemá. **str. 2**

Penta nakupuje v cizině

Miliardáři z Penty hodlají rozšířit svůj byznys na nové evropské trhy. Expanze se bude týkat premiánů skupiny, například Fortuny nebo sítě Dr. Max. **str. 6**

Sázky na koně nelákají

Na domácích dostizích se loni prosázelo 28 milionů korun, meziročně o čtyři procenta méně. Není to ani procento objemu všech sázek uzavřených přes sázkové kanceláře. **str. 7**

Topení plynem zlevní až o třetinu

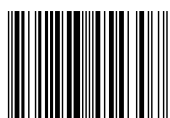
Pokles cen plynu na burzách dává domácnostem šanci až na třetinové snížení cen v následující topné sezoně. Záležet bude na obchodnících, kolik plynu už nakoupili za dřívější ceny. Větší část ovšem pořizují až letos, kdy **ceny plynu drží nízko levná ropa a velké zásoby plynu v rezervách.** **BYZNYS** / str. 4

twitter.com/e15news

BOHUSLAV SOBOTKA:
Zpráva ukrajinského prezidenta o možném osvobození Savčenkové mě potěšila. Snad se to podaří!

přečtěte si:

SPECIÁL
Řízení kvality

9 771803 454307 16096

Zápisník
Pavla Otta

Obrana mlčí

Od poslední tiskové konference šéfa ministerstva obrany Stropnického uplynuly čtyři měsíce. Donedávna je přitom pořádá každý měsíc. V areálu Na Valech se asi něco stalo. Ale co? Rozpočet vojsku roste, peněz má relativně dost. Jen za ně nic nenakupuje, pravda. Po více než dvou letech vládnutí Sobotkova kabinetu rezort nevypsal žádnou větší soutěž. Tak se asi není čím chlubit.

Nebo snad ministr nemá na tiskovky čas? I to je možné. Prý se sešel s jistým vysoce postaveným průmyslníkem v armádním školicím středisku na zámku Komorní Hrádek. Pánové měli povečeřet, pak následoval večerní program. Druhý den poobědvali. Podobně vřelými vztahy s podnikateli proslul někdejší ekonomický náměstek obrany Kalousek. Se zbrojařem Hávou ale chodil jen na pivo a na guláš. O tom, že by spolu pořádali opulentní večírky ve vojenských zařízeních, nic neprosákl.

Prezident Zeman a premiér Sobotka to ve vzácné shodě natřeli soudům. Že by se měl Zeman omluvit za výrok o Ferdinandu Peroutkovi? Ani omylem. Nepravomocný verdikt je podle nejvyššího ústavního činitele důkazem amatérismu. Vůbec všichni jeho oponenti jsou idioti, pito-mečkové či chudinky. Jistě, předseda ČSSD není takový křupan a demagog. Bývalému advokátovi Altnerovi ale jeho partaj zatím nepošle na účet ani korunu, ačkoli to má přikázáno pravomocně. Hezký příklad pro občany.

Protagonisté dne

Josef STŘEDULA
ŠÉF ČMKOS

S požadavkem odborářů na zvýšení platů ve veřejném sektoru se obrátil přímo na premiéra Sobotku a částečně uspěl.

str. 2

Boris ČAJÁNEK
SPOLUMAJITEL A ŘEDITEL JHMD

Jindřichohradecké úzkokolejné železnici kraj patrně zvýší dotace o dva miliony korun na celkových třináct milionů korun.

str. 5

Petr DRAHOŠ
ŠÉF BETINA

Podle v Česku téměř monopolní dostihové sázkové kanceláře lidé loni prosázeli 28 milionů korun, meziročně o čtyři procenta méně.

str. 7

PŘIDÁVEJTE. Ekonomice se daří, a to by se mělo odrazit na mzdách, míní Josef Středula, šéf nejsilnější odborové centrály ČMKOS. Růst o deset procent by se podle něho měl týkat minimálně zdravotníků, lidí zajišťujících sociální služby, nepedagogických pracovníků ve školství a pracovníků v kultuře.

Odboráři žádají růst platů o deset procent

■ Zaměstnanci veřejného sektoru by podle premiéra mohli dostat přidáno na platech už letos – stejně jako v minulých letech. Růst mezd v příštím roce zůstává otevřenou otázkou.

Jana Havligerová

Odboráři vyslali první výstřel mířící na státní rozpočet pro příští rok. Jejich požadavek zní: platy ve státní sféře chceme zvýšit minimálně o deset procent. Premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD) je částečně pro, ministr financí Andrej Babiš (ANO) tvrdí, že na takové zvýšení mezd stát nemá.

„Tvzení ministra financí mi připadá jako volání po zázraku. Tedy vybudovat skvělou státní správu, aniž bychom odborníkům zaplatili,“ prohlásil včera šéf ČMKOS, nejsilnější odborové centrály v zemi, Josef Středula. Podle něj se ekonomice daří, a to by se mělo odrazit na mzdách.

Růst o deset procent by se měl týkat minimálně zdravotníků, lidí zajišťujících sociální služby, nepedagogických pracovníků ve školství a pracovníků v kultuře. Středula se s požadavky odborářů obrátil přímo na premiéra a částečně uspěl. Podle předsedy vlády by zaměstnanci veřejného sektoru mohli dostat

přidáno už letos. „V letošním a loňském roce jsme postupovali způsobem, který rozložil zvýšení platů, o něco jsme ho předsunuli. Nevylučuji takovou cestu pro letošní rok,“ prohlásil Sobotka. Zároveň zdůraznil, že vše bude záviset na vývoji hospodářství. O celkovém růstu výdělků v příštím roce se bude dál jednat.

Vládní ČSSD navrhuje deseti procentní růst pro zdravotníky a učitele, pro ostatní pět procent. Jak požadavek odborů, tak i plán sociální demokracie ale narazí na odpor ministra financí. Babiš, který začíná sestavovat plán státních financí na příští rok, už dříve uvedl, že by rozpočet zvládl tříprocentní zvýšení.

Odbory zatím trvají na růstu sumární částky na platy o desetinu od příštího ledna. Jsou ale připraveny jednat také o předsunutém zvýšení mezd. Loni většina zaměstnanců veřejného sektoru dostala přidáno od listopadu. O růstu platů by měli jednat s odboráři společně všichni tři šéfové vládních stran.

Premiér požaduje informace o stavbách

Předseda vlády Bohuslav Sobotka (ČSSD) chce po ministerstvu dopravy, aby každý měsíc předkládalo vládě pro informaci údaje o stavbách, u kterých je šance, že budou zahájeny v letošním, příštím či přespříštím roce. Sobotka to uvedl po jednání ekonomických ministrů české vlády se zástupci tripartity. Harmonogram výstavby zásadním způsobem komplikuje to, že Evropská unie neuznává u velké části stavebních zakázek posudky vlivu stavby na životní prostředí, takzvaný proces EIA.

Pražské ANO nechce vyšší daň z nemovitosti

■ Postoj k účasti Matěje Stropnického v radě chtějí zelení projednat do pondělí. K personálním změnám ve vedení Prahy se chystají všechny strany.

Koncem dubna, kdy uplyne šest měsíců od rozpadu pražské koalice, by mohla být městská rada opět kompletní. Uvedli to zástupci všech pěti stran, které tvořily původní svazek.

Pražské ANO souhlasí s pěti požadavky Trojkoalice jako nutnými podmínkami obnovy spolupráce s ČSSD. Programové rozpory trvají jen u jednoho bodu – zvýšení daně z nemovitosti. Novým radním za hnutí Andreje Babiše pro majetek má být zastupitel Karel Grabein Procházka. Od loňského podzimu zasedá jen sedm radních, čtyři křesla jsou neobsazená. Magistrát

příliš nefunguje, rozvoj Prahy se zastavil.

„Myslím, že jsme se posunuli dopředu. Akceptovali jsme všech pět podmínek včetně vzniku fondu na sociální bydlení, ale máme problém se

Babišovo hnutí souhlasí s pěti požadavky Trojkoalice jako nutnými podmínkami obnovy spolupráce s ČSSD.

zvýšením daně z nemovitosti, kterým se má financovat. Nezvýšovat daň je pro nás stále zásadní,“ řekl vyjednávač za ANO Jaroslav Faltýnek. Dodal, že hnutí souhlasí se vznikem fondu, fungovat však musí za jiných podmínek.

„Poněkud jsme se zasekli na jednom zásadním bodě,“ komentoval jednání zastupitel za sociální demokracii Karel Březina. Jinak ale jeho strana nemá k podmínkám Trojkoalice výhrady.

Podle vyjednávače za Trojkoalici Ondřeje Mirovského (SZ) je ve hře možnost, že by hlasy pro zvýšení daně z nemovitosti dodala opozice. Zdůraznil nicméně, že takový postup by měla staronová koalice využívat nejméně.

Nedořešena je zatím případná účast v radě předsedy SZ Matěje Stropnického. Toho navrhla Trojkoalice, ANO a ČSSD to však odmítají. Zelení mají své stanovisko projednat do pondělí.

Mezi požadavky Trojkoalice byla kromě daně z nemovitosti budoucnost nákladového nádraží Žižkov, objektu centra Klinika nebo určení dvou procent prostředků z investic na instalaci umění ve veřejném prostoru. /tto/

Zákon o odškodnění po očkování vznikne ještě letos

Adéla Čabanová

Na ministerstvo zdravotnictví míří žádost o odškodnění pro chlapce, kterému po povinném očkování ochrnula tvář. Jasná pravidla pro odškodňování obdobných případů, která ministerstvo slibovalo přinejmenším před rokem, ovšem teprve vznikají.

Chlapci, jemuž po druhé dávce hexavakcíny trvale ochabla polovina obličeje, neurolog potvrdil ve zdravotnické dokumentaci, že je to následek očkování. Podle právničky Ligy lidských práv Zuzany Candiglioty, která radí chlapcovým rodičům, nikdo jiný než stát odpovědnost nenese. Podle nynější právní úpravy za újmu není odpovědný ani lékař, protože očkoval

zcela správně, ani výrobce vakcíny, pokud se nejedná o závadnou šarži.

„Problém je, že v Česku neexistuje konkrétní norma, kterou by stát převzal odpovědnost za následky povinného očkování,“ říká Candigliota. I tak lze podle ní dovodit odpovědnost státu. Ministerstvo zdravotnictví nejdříve vyzve, aby chlapci nahradilo újmu dobrovolně bez soudu.

Vakcíny mohou mít stejné jako jiné léky vážné nežádoucí účinky, i když nejsou časté. O užívání léků se ale člověk rozhoduje dobrovolně a po případě volí jinou variantu. Vzhledem k tomu, že stát očkování nařizuje jako povinné, měl by za tyto nežádoucí účinky vzít odpovědnost.

Více E15.cz

Krátce

Altner ani napodruhé nezablokoval účty ČSSD

Obvodní soud pro Prahu 1 nevyhověl druhé žádosti Zdeňka Altnera o zablokování kont ČSSD. Místopředsedkyně soudu Alena Novotná uvedla, že řízení o druhém návrhu na vydání předběžného opatření bylo zastaveno, protože řízení o prvním návrhu pravomocně neskončilo.

Soud: Dalík chtěl úplatek pro někoho z vlády

Lobbista Marek Dalík žádal úplatek v kauze obrněnců Pandur pro někoho z vrcholných představitelů vlády, uvedl v odůvodnění nepravomocného rozsudku pražský městský soud. Informaci z písemné podoby verdiktu zveřejnily servery ihned.cz a lidovky.cz. Premiérem byl tehdy Dalíkův známý Mirek Topolánek (ODS). /čtk/

Více E15.cz

**CENTRAL
GROUP**

Moderní byty v zeleni ve vilové čtvrti

**NOVINKA
PRODEJ ZAHÁJEN**

**Nad Volyňkou
Praha 10**

- Komorní rezidenční projekt jen 20 minut od centra Prahy
- Přírodní parky, golf a vodní nádrž Hostivař v dosahu
- Kvalitní nové byty ve vysokém standardu
- Možnost odkladu platby, jen 10 % předem a zbytek až rok od nastěhování

HYPOTÉKA CENTRAL GROUP
úrok jen **1,69 %** ročně*

* Detailní podmínky na www.central-group.cz

226 222 222

www.central-group.cz

Foto: čtk

VÍCE NEŽ LONI. Nízkým cenám plynu napomáhají vysoké zásoby suroviny v podzemních zásobnících. V Česku jsou naplněny z 34 procent, loni touto dobou to bylo 20 procent. Na snímku je zásobník RWE v Hájích na Příbramsku.

Plyn na příští zimu může být výrazně levnější

■ Dodavatelé nyní nakupují plyn na příští topnou sezonu až o 40 procent levněji, než když jej obstarávali na letošní zimu. Cenu na léto tlačí dolů také vysoké zásoby v podzemních zásobnících.

Jan Stuchlík

S koncem zimy se dodavatelé plynu odhodlali ke zlevnění pro koncové zákazníky. Proti tomu, co by mohlo přijít na podzim před příští zimou, je však nyní zlevnění kolem 10 procent jen mírným vánkem. Na velkoobchodním trhu se otevírá prostor pro propad cen na další topnou sezonu ve srovnání s letošní zimou

o více než 30 procent. Jestli před rokem obchodníci nakupovali plyn na zimu 2016 za více než 23 eur za megawatthodinu, tak kontrakt na příští zimu se dá pořídit za zhruba 13 eur.

„Zákazníci, kteří mají cenu plynu vázanou na hodnotu termínových kontraktů futures a obstarávají si plyn postupným nákupem, mohou meziročně ušetřit kolem 35 procent nákladů,“ odhaduje Ondřej Grohar, jednatel poradenské společnosti Ensytra. Postupné nákupy jsou zatím především doménou firem.

Domácnosti budou odkázané na obchodní strategii svých dodavatelů. Bude záležet na tom, kolik plynu na příští zimu už nakoupili v uplynulých měsících, kdy byla cena plynu na burzách vyšší. „Podstatnou část plynu pro koncové zákazní-

ky zajišťujeme na termínovaných trzích s předstihem v řádu let,“ říká Martin Chalupský, mluvčí RWE. Největší z alternativních dodavatelů plynu ČEZ Prodej začal nakupovat plyn pro příští rok letos v lednu. I tehdy ale za plyn zaplatil o zhruba 28 procent méně než před rokem. „Cenu

plynu zajišťujeme s ročním, maximálně dvouletým předstihem tak, abychom minimalizovali rizika výkyvu cen,“ dodává mluvčí Moravských naftových dolů Dana Dvořáková.

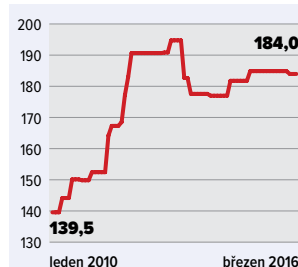
Oslovení dodavatelé připouštějí, že na podzim se zlevňovat bude. „Největší část plynu dodavatelé nakoupí v tomto roce. Sice s časovým zpožděním, ale trend klesajících burzovních cen se do konečných cen na příští sezonu jistě promítne,“ říká Jiří Gavor, šéf Asociace nezávislých dodavatelů energie a jednatele poradenské společnosti ENA.

Velkoobchodní ceny zemního plynu drží dole nízká cena ropy a poměrně vysoké zásoby plynu v podzemních zásobnících. V Česku jsou zásobníky plné ze 34 procent, loni touto dobou byly

plné jen z pětiny. V Německu se naplněnost zásobníků blíží 50 procentům, zatímco o rok dříve v nich zůstávalo 28 procent plynu. Nabídka plynu na trhu tak aktuálně převyšuje poptávku.

Po třech letech je letos zaděláno na pokles cen, který by se mohl promítnout i do statistik inflace, jak se stalo v roce 2013. Tehdy vlnu zlevňování rozpoutala RWE, když si vyjednala s Gazpromem výrazné snížení cen plynu z dříve uzavřených dlouhodobých smluv. Od té doby velká část domácností uzavřela s dodavateli fixní smlouvy na několik let, čímž se jejich šance na zlevnění podle aktuálních podmínek na burzách zmenšila. Například RWE ovšem tvrdí, že svým klientům s fixními smlouvami garantuje zlevňování až do roku 2018.

Index spotřebitelských cen za ČR (plyn ze sítě)

průměr roku 2005 = 100

Pramen: čsú

Jihočeši přidají peníze úzkokolejce

■ Společnost JHMD jedná s kraji o dotacích na další léta a soudí se o minulé ztráty.

Jan Šindelář

Jindřichohradecké místní dráhy (JHMD) si mohou pro letošek významně polepšit, alespoň pokud jde o provoz na území jižních Čech. Radou Jihočeského kraje prošel návrh na zvýšení dotace, za objednané vlaky je kraj ochoten platit téměř 73 korun za kilometr. Oproti minulým létům je to nárůst o více než jedenáct korun. Celková platba kraje by se tak zvedla o dva miliony na třináct milionů.

Drážní společnost navíc může dostat jednorázově sumu 2,8 milionu. Kraj totiž souhlasil se zpětným proplacením odpisů za nové vlaky za období od září 2014 do prosince 2015. Kraj zatím odpisy neplatil, neboť jejich výše nebyla kvůli krácení evropské dotace dlouho zřejmá. „Je na dopravci, zda tuto možnost využije a nabídku přijme,“ uvedl mluvčí kraje Radek Šíma.

Společnost JHMD ale smlouvu zatím nepodepsala a vzala si čas na rozmyšlenou. „Naším hlavním cílem je dohoda, pro nás je důležité hlavně zachování dopravní

obslužnosti,“ řekl spolumajitel a ředitel firmy Boris Čájanek. Podle něj se ale skutečná výše prokazatelné ztráty pohybuje kolem stokoruny na vlakový kilometr.

Ještě ve složitější situaci je společnost v Kraji Vysočina, kam vede severní větev úzkokolejky. Tamní hejtmanství

nechce o navýšení dotace ani slyšet, podle mluvčí Jitky Svaťkové kraj přesně dodržuje desetiletou smlouvu z roku 2009. Pro letošek tak nabídl navýšení pouze o inflaci, která byla loni téměř nulová.

Právě smlouva z roku 2009 a povinnosti z ní vyplývající jsou dlouhodobě předmětem

sporů mezi kraji a firmou. Podle JHMD kraje po léta nehradí celou ztrátu z provozu vlaků, na což doplácí akcionáři. Na popud firmy spor řešilo ve správním řízení ministerstvo vnitra, které dalo v prosinci za pravdu krajům. Firma jeho výrok napadla u pražského městské-

ho soudu. Žádá proplacení celkem více než pěti milionů korun.

Úzkokolejka je turistickým fenoménem České Kanady a okolí. Ročně ji využije 400 tisíc lidí. Její budoucnost ale závisí na tom, zda kraje a majitelé JHMD najdou do dalších let společnou řeč.

www.erstecorporatebanking.cz

Erste pro Váš první krok na burzu

Pojišťovny odhalily více podvodů

Pojišťovny odhalily v prvním čtvrtletí pojistné podvody za stovky milionů korun. Převládají podvody v pojištění aut, roste ale jejich počet i v životním pojištění.

Allianz odhalila podvody za více než 76 milionů korun. Loni to bylo za 62 milionů korun. Kooperativa prokázala podvody ve 275 případech, uchránila tak 80 milionů korun, čtyřikrát více než loni. V Generali zaznamenali třetinový nárůst pokusů o podvod. Pokles hlásila jen Česká pojišťovna. /čtk/

ERSTE
Corporate Banking

Když ji milujete, není co řešit. Když ale chcete vstoupit na burzu, je potřeba vyřešit IPO a to, kdo se postará o jeho realizaci. Kofola ČeskoSlovensko, a. s., prostřednictvím Erste Corporate Banking zrealizovala IPO a vstoupila na pražskou burzu. Získala tak nový kapitál pro další expanzi a současně umožnila finančnímu investorovi částečný exit z investice. Rádi navrhneme a zrealizujeme komplexní řešení i pro Váš vstup na burzu. Náš tým zkušených bankéřů Vám poskytne individuální servis a profesionální poradenství. Erste pro Váš byznys.

ADEPT. Síť lékáren Dr. Max patří k premiantům skupiny. Právě těch se má týkat expanze do zahraničí.

Penta jde na nákupy do ciziny

■ Investorům z Penty jsou již v rámci budování velkých mezinárodních platform dosavadní trhy malé. Ještě letos se skupina vydá za hranice svého dosavadního zeměpisného působení.

Daniel Novák

Rekordní zisky plánují miliardáři z investiční skupiny Penta dále posílit. Pomoci jim v tom má rozšíření byznysu na zcela nové evropské trhy. Expanze se bude týkat premiantů skupiny typu Fortuna, sítě Dr. Max nebo společností ze zdravotnictví či bank. Jeden ze spolujednatelů skupiny Jaroslav Haščák dokonce koketuje s podnikáním v Indii.

„Když uvidíme možnost akvizice v Německu, tak je to určitě jeden z klíčových trhů, kde budeme mít velkou chuť investovat,“ uvedl další z partnerů Penty Marek

Dospiva. V Německu už firma vlastní strojírenskou společnost Gehring. Ta byla ze všech firem ve skupině jedinou, která nesplnila očekávané výsledky. U západních sousedů vlastní čeští a slovenští investoři ještě výrobce krmiv pro mazlíčky Gimborn.

Nezůstane však jen u Německa. „Tento rok s některými firmami půjdeme již mimo naše tradiční regiony,“ řekl na tiskové konferenci Haščák. Souvisí to se čtyři roky starou strategií skupiny budovat velké mezinárodní platformy. Nové cílové země si už Penta určila, zatím je však

tají. Dospiva jen prozradil, že to bude okolí visegrádské skupiny, tedy Polska, Česka, Slovenska a Maďarska.

„Máme jednu firmu, s níž chceme jít i mimo Evropu, kde se já osobně chci podívat na Indii. Je to však ještě v embryonálním stadiu a není to záměr schválený na úrovni celé Penty,“ dodal Haščák.

V souvislosti s expanzí posiluje Penta vedení klíčových holdingových firem. Cílem je získat špičkové manažery z celé Evropy. Příkladem je Fortuna. Tu již rok a půl vede Švéd Per Widerström se zkušenostmi z velkého evropského byznysu.

Agresivní nabídky na Florentinum

Investiční skupina Penta loni v čistém vydělala 200 milionů eur, což je téměř trojnásobek předchozího výsledku. Souhrnné tržby firem ve skupině se zvedly o deset procent na 5,4 miliardy eur. Hodnota aktiv v portfoliu Penty se zvýšila o čtyři procenta na sedm miliard eur. Do nových i stávajících projektů firma investovala 340 milionů eur. Letošní zisky může zvednout například prodej kancelářského komplexu Florentinum. Penta na něj vyhlásila mezinárodní tendr a podle Marka Dospivy dostává velmi agresivní nabídky.

Praha je hitem služby Airbnb

Štěpán Bruner

Přes zprostředkovatele ubytování Airbnb už v Česku nabízí přenocování více než deset tisíc lidí, kteří ubytovali 362 tisíc hostů. Praha pak patří mezi nejpobulárnější evropské destinace cestovatelů využívajících sdílení bytů.

V Česku loni našli přes Airbnb ubytování lidé ze 145 zemí světa. Většina z nich přijela z Německa, následovaly Francie a Velká Británie. Celkem Evropané loni tvořili 66 procent hostů. K nejnavštěvovanějším destinacím patří Praha. Nejčastěji lidé přes Airbnb cestují do Londýna, následuje Paříž a česká metropole se přetahuje o třetí až páté místo s Římem a Barcelonou.

„V našem průzkumu pětina lidí uvedla, že by do Prahy vůbec nešli nebo by tu strávili méně času, pokud by necestovali přes Airbnb,“ uvedl pro E15.cz ředitel Airbnb pro východní Evropu Andrew Verbitsky. Další pak během

své cesty utratili peníze, které ušetřili na ubytování, dodal.

Většina nabídek ubytování v Česku, více než sedm tisíc, se soustředí na Prahu. Druhým nejpobulárnějším městem je Liberec. „Naši klienti jsou obvykle zvědaví lidé, hledající něco trochu jiného. Liberec je pro nás každopádně zajímavou hádankou, kterou se snažíme vyřešit. Myslíme si, že to je kvůli běžeckému lyžování, ale možná je to něco jiného,“ řekl Verbitsky.

Češi Airbnb využívají i jako hosté. V loňské sezoně přes službu našlo ubytování 110 tisíc Čechů. Nejčastěji cestují do Itálie, USA a Francie.

Čeští cestovatelé ale hledají ubytování nejen v zahraničí. České nabídky jsou mezi domácími uživateli třetí nejhledanější. Zvláště přes léto se hodně pronajímají chaty a chalupy. „Není to úplně český unikát, stejně je to třeba ve Skandinávii, v Česku je ale zájem mnohem větší,“ uvedl Verbitsky.

Šéf Partners vstoupí do Sklizenno

Jeden z hlavních hráčů na trhu s farmářskými potravinami Sklizenno získal silného investora v podobě spoluzakladatele poradenské společnosti Partners Petra Borkovce. Jeho skupina Brno Investment získala v síti blíže neurčený podíl.

V obchodním rejstříku jsou zatím stále uvedeni stávající majitelé Jiří Studený a David Kukla. Ti si Sklizenno dělí napolevíc. Jak bude vypadat rozvržení podílů po nadcházející změně, zatím není jasné. Žádná ze stran nechtěla detaily komentovat.

Sklizenno loni zvýšilo tržby o 61 procent na 241 milionů korun. Ve skládačce, kterou dává Borkovec pod názvem Big Food dohromady, tedy bude mít významné místo. Cílem projektu je dostat se v roce 2017 na tržby kolem jedné miliardy korun. Borko-

vec odhaduje, že je v Česku místo pro zhruba osm desítek nových prodejen.

Dosavadní klíčovou potravinářskou částí Brno Investment Group je rostoucí síť obchodů, restaurací a e-shopů My Food Market. Borkovec k tomu nyní přikupuje firmy typu Zdravého stravování, jež zásobuje republiku krabičkovými dietami, nebo malou firmičku na výrobu vývarů bez chemií a soli Konečné vývar. „Naši roli je konsolidovat trh poctivých potravin. V současnosti na něm nikdo nevydělává a všechno je neefektivní, což je dlouhodobě neudržitelné,“ uvedl nedávno pro deník E15 Borkovec.

Největším konkurentem Sklizenno je farmářská síť Náš grunt. V ní loni koupil čtvrtinový podíl šéf pobočky konzultantské firmy McKinsey Karel Nohejl. /dnv/

Sázky na koně loni klesly

■ Dostihové sázení zůstává na okraji zájmu. Úbytek se dotkl i Velké pardubické.

Dušan Kütner

Na tuzemských dostihových lidé v loňském roce prosázeli 28 milionů korun. Meziročně je to zhruba o čtyři procenta méně. Ve srovnání s objemem sázek na fotbalová, hokejová či tenisová utkání přes klasické sázkové kanceláře ale nedosahuje tato částka ani jednoho procenta. V letošní sezoně, zahájené víkendovými dostihy v Chuchli, se tento poměr zřejmě příliš nezmění.

„Mírný pokles obrátu v loňském roce byl způsoben snížením počtu dostihových dní na závodistišti kategorie A v Mostě ze šesti v roce 2014 na pět a poklesem sázek na Velkou pardubickou,“ řekl deníku E15 předseda představenstva dostihové sázkové kanceláře Betino a zároveň ředitel závodistiště v pražské Chuchli Petr Drahoš. Betino má v Česku téměř monopolní postavení.

Velká pardubická je vrcholem dostihové sezony i z diváckého hlediska. Loni ji navštívilo 29 tisíc lidí, o tisícovku méně než o rok dříve. „V roce 2015 nebyl ve Velké pardubické jedno-

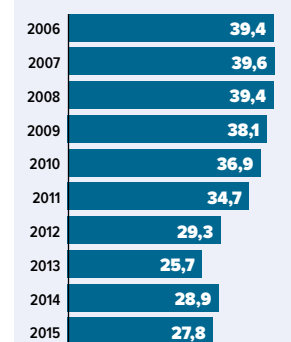
značný favorit, a proto byl sázkový obrát nižší než v roce 2014, kdy byl obrát rekordní,“ podotkl Drahoš. Předloni lidé ve velkém sázeli na dvojnásobnou vítězku Orphée des Blins, která pak vyhrála i potřetí. Poté však její majitel rozhodl o ukončení dostihové kariéry tehdy dvanáctileté klisny.

Z hlediska sázek jsou podle Drahoše klíčová čtyři závodistiště kategorie A, kterými jsou kromě Chuchle, Pardubic a Mostu ještě Karlovy Vary. Zásadní vliv má přirozeně i počet diváků. Přesto se dostihovým sázkám nevede. Vrchol prožívaly v sedmdesátých a osmdesátých letech. Ještě

před deseti lety lidé prosázeli ročně – bez započítání výher – zhruba čtyřicet milionů korun.

Důvodů úpadku je více. Na rozdíl od fotbalu či hokeje lze v Česku na dostihy sázet téměř výhradně na závodistištích. Sázky na největší podniky nabízela ve spolupráci s Betinem i Fortuna, ale tato spolupráce letos končí. Podle Drahoše ale hraje roli i nízká informovanost o dostizích v médiích s výjimkou Velké pardubické či složitost dostihových sázek, neboť v dostihu sázející porovnává šance na vítězství deseti až šestnácti koní. Vliv má i to, že na dostihy lze sázet jen v půlroční sezoně.

Sázky na dostihy u Betina (v mil. korun)

Pramen: výroční zprávy

ZAŠLÁ SLÁVA. Svůj vrchol zažilo dostihové sázení v sedmdesátých a osmdesátých letech.

Foto: čtk

Fortuna s dostihy končí

Tuzemská sázková dvojka, společnost Fortuna, po letech končí s nabídkou dostihových sázek. Nabízela je ve spolupráci s hlavním hráčem v oboru, sázkovou kancelář Betino provozovanou společností Toto CZ. Na dostihy tak bude možné sázet již jen na závodistištích v době konání dostihů.

„Pro nás se jednalo o doplněk v nabídce služeb na kamenných pobočkách. Nicméně i s ohledem na přesun byznysu na internet tato spolupráce výhodná pro obě zúčastněné strany,“ potvrdil mluvčí Fortuny Petr Šrain. „V budoucnu každopádně není vyloučeno, že bychom se k vzájem-

né spolupráci mohli vrátit,“ dodal.

Podle ředitele Betina Petra Drahoše byl o sázky na dostihy přes Fortunu i tak poměrně zájem. Obrát se držel mezi 2,7 až třemi miliony korun ročně. „Neustále stoupající výše odvodu ze sázek do státního rozpočtu vede k situaci, kdy již náběr sázek u externího

partnera nedává ekonomický smysl,“ řekl Drahoš. K rozhodnutí podle něj také přispěla informace o výměně softwaru na straně Fortuny, který již nebude přímo propojitelný se systémem Toto CZ, i postupné snižování počtu kamenných poboček kvůli přesunu zájmu sázejících na internet. /duk/

Krátce

Investice do IGY Centra vyjdou na 750 milionů

V Českých Budějovicích byla zahájena stavba obchodního centra Nové IGY Centrum. Vznikne modernizací dosavadního IGY centra a výstavbou nové části IGY 2. Rekonstrukce původních budov bude stát 330 milionů korun, investice do nové výstavby dosáhnou až 420 milionů korun. Hotovo má být na podzim roku 2017, řekl Zdeněk Havelka, výkonný ředitel realitní skupiny CPI Property Group, která je investorem akce.

O2 otevřela centrum kyberbezpečnosti

Společnost O2 IT Services otevřela v Praze centrum kybernetické bezpečnosti. Centrum má pomáhat splnit firmám a úřadům pracujícím s citlivými daty požadavky zákona o kybernetické bezpečnosti. Výše investice byla v řádu desítek milionů korun.

Varroázy u včel letos ubylo

Počet včelstev s vysokým počtem roztočů, kteří způsobují onemocnění varroázou, se letos snížil. Veterináři zjistili vysoký počet roztočů u sedmi procent z více než 56 tisíc kontrolovaných vzorků. Bez roztočů jich byla letos polovina, zatímco loni to bylo 22 procent. Loňský rok byl podle Státní veterinární správy jeden z nejhorších v historii.

Minimum Čechů utratí za knihy pět tisíc korun ročně

Tři procenta Čechů utratí ročně za knihy více než pět tisíc korun, dvě třetiny pak částku nepřesahující tisíc korun. Moderní technologie nemají na četbu velký vliv, elektronické čtečky aktivně používají čtyři procenta Čechů, tři procenta pak jiná mobilní zařízení. Vyplyvá to z průzkumu Teska. /čtk/

Bankami v Zálivu se prohnal dominový efekt z levné ropy

■ Levná ropa donutila země Perského zálivu se zadlužit, nyní se problémy přelévají do tamních bank.

Zdeněk Pečený

Bolestivý důsledek pádu cen ropy ze 120 dolarů na 40 za barel se již naplno projevil v rozpočtech zemí Blízkého východu závislých na vývozu surovin, které byly po dlouhých letech donuceny vydávat dluhopisy či si začít půjčovat.

To spustilo dominový efekt na banky od Rijádu přes Dauhá po Maskat. S padajícími cenami akcií v regionu a rozkolísaným dluhopisovým trhem je pro finanční domy z Perského zálivu téměř nemožné získat na trhu nový kapitál, o který u investorů musejí soutěžit s vlastními vládami.

Již přes tucet bank z regionu oznámilo, že se pokusí získat nový kapitál, aby dostalo přísnějším požadavkům regulátorů. Ty jdou v mnohém nad rámec požadavků mezinárodní regulace Basel III. Místní

DOPAD. V „City“ v Dauhá, podobně jako v dalších dosud bezstarostných finančních centrech v Zálivu, začíná rezonovat pád cen ropy.

regulátoři ale chtějí banky přinutit k tvorbě rezerv po letech úvěrového boomu, který se nyní zadrhl. „Lidé se obávají současného propa-

du cen ropy, protože začíná vypadat více na strukturální než cyklický problém,“ uvedl pro deník Financial Times Šabír Malik, analytik

dubajské pobočky egyptské investiční banky EFG Hermes. „To nahloďává spotřebitelskou důvěru a projeví se to poklesem bankovních

zisků.“ Nadnárodní banky jsou dnes opatrné s úvěry do rozvíjejících se trhů. „Nálada se změnila. Financování je nyní dražší,“ uvedl pro CNBC Ašok Aram, šéf Deutsche Bank pro Evropu, Blízký východ a Afriku.

V březnu začala ratingová agentura Moody's prověřovat 31 z 56 bank z regionu GCC, který zahrnuje Bahrajn, Katar, Kuvajt, Omán, Saúdskou Arábii a Spojené arabské emiráty, kvůli snížení jejich úvěrového hodnocení. V Saúdské Arábii, Ománu a Bahrajnu hrozí snížení ratingu všem bankám, které nějaké úvěrové hodnocení mají.

Aby se banky mohly stabilizovat, musí dát své hospodaření do pořádku také vlády zemí skupiny GCC. To ale nebude snadné. Jejich rozpočty budou letos v průměru 12,5 procenta HDP v minusu. Saúdská Arábie podle MMF dokonce 19 procent. Po nedávném vydání dluhopisů si nyní největší blízkovýchodní ekonomika chce půjčit 10 miliard dolarů od konsorcia mezinárodních bank. Bahrajn bude nadále vydávat dluhopisy a Omán ho bude brzy následovat.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 19. 4. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	18,574
Čína	1	3,683
Dánsko	1	3,631
EMU	1	27,020
Chorvatsko	1	3,603
Japonsko	100	21,773
Kanada	1	18,740
Maďarsko	100	8,702
Norsko	1	2,918
Polsko	1	6,279
Rusko	100	36,292
Švédsko	1	2,944
Švýcarsko	1	24,736
Turecko	1	8,402
USA	1	23,821
Velká Británie	1	34,216

Akcie na pražské burze

19. 4. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	65,40	2,19
ČEZ	426,00	1,19
Erste Bank	698,70	1,01
Fortuna	88,00	0,00
Kofola	417,00	-0,45
KB	5095,00	2,25
NWR	0,15	-6,25
O2 CR	239,60	0,50
Pegas	800,00	0,00
Philip Mor. ČR	12 985,00	0,44
PLG	205,00	-1,39
TATRY	630,00	0,00
Unipetrol	183,95	-0,03
VIG	549,70	1,16
Celkový objem (v tisících korun)	657 850,88	

Krátce

Írán by mohl chtít jednat o zmrazení produkce ropy

Íránská těžba ropy dosáhne do dvou měsíců úrovně před zavedením mezinárodních sankcí kvůli íránskému jadernému programu. Uvedl to náměstek íránského ministra pro ropný průmysl. Vyjádření by podle expertů mohlo naznačovat, že Írán by do příští schůzky členů OPEC mohl být ochoten jednat o případném zmrazení produkce.

Číňané koupí největšího majitele půdy v Austrálii

Čínsko-australská skupina se dohodla na koupi největšího australského soukromého majitele zemědělské půdy Kidman & Co. za 370,7 milionu australských dolarů. Dohodu ještě musí schválit australské a čínské regulační úřady.

O2 za loňský rok vyplatí dividendu 16 korun na akcii

Akcionáři O2 včera schválili dividendu 16 korun na akcii před zdaněním. Celkem má firma vyplatit z loňského zisku a nerozděleného zisku z minulých let 4,96 miliardy korun. V loňském roce vyplácela 13 korun na akcii. /čtk/

SUPERNISSAN. Na konci března představil viceprezident Nissanu pro globální marketing Daniele Schillaci chloubu své firmy pro příští rok v Manhattanu. Ted' je supervůz k vidění v Bratislavě.

Bratislava slibuje dvě evropské premiéry

Přes sedm desítek aut čtyřicítky světových značek a dvě evropské premiéry nabízí letošní ročník bratislavského autosalonu, který včera otevřel své brány a který na výstavišti Incheba potrvá do neděle. Zastoupení mezi vystavovateli má i česká Škoda Auto, která je dlouhodobě jedničkou na slovenském trhu s novými osobními vozy.

Poprvé v Evropě je tu podle pořadatelů veletrhu vystaven supersport Nissan GT-R M17, který měl minulý měsíc světovou premiéru v New Yorku. Další evropskou výstavní premiéru absolvuje ve slovenské metropoli poslední generace sportovně-užitkového vozu Hyundai Grand Santa Fe.

Součástí autosalonu je zvláštní sekce věnovaná luxusním limuzínám a sportovním vozům. Například značka Bentley představí modely Cabrio, jakož i Ben-

taiga, který je označován za nejdražší SUV na světě a jehož karoserie bude vyrábět slovenský závod německé automobilky Volkswagen. Zastoupeny jsou také značky Rolls Royce, Aston Martin či Lamborghini. /čtk/

Automobilová velmoc

Slovensko je v přepočtu na obyvatele největším výrobcem osobních aut na světě, ale jen zlomek produkce slovenských závodů automobilek Volkswagen, Kia Motors a PSA Peugeot-Citroën zůstává na místním trhu. Trh s novými vozy přitom na Slovensku roste nepřetržitě od loňského listopadu. V prvním letošním čtvrtletí prodej nových osobních vozidel v zemi stoupl meziročně o pětinu na více než 20 tisíc automobilů.

Asahi kupuje další piva

Pivovar Anheuser-Busch InBev, který je v procesu koupě konkurenční firmy SABMiller, přijal nabídku od japonské Asahi Group na koupi některých značek pivovaru SABMiller, jako Peroni a Grolsch, za 2,55 miliard eur. Prodej značek je podmínkou k dokončení převzetí SABMilleru za sto miliard dolarů, na kterém se pivovary dohodly loni. Prodej značek je podmíněn tím, že se firmě

AB InBev podaří dokončit převzetí SABMilleru.

Asahi již v únoru uvedla, že exkluzivně jedná o koupi některých značek. Japonská skupina se převzetím zahraničních značek snaží vykompenzovat pomalý růst na domácím trhu. Dohoda je největší akvizicí japonského pivovaru Asahi a je také největší akvizicí v japonském nápojovém odvětví od roku 2014, kdy

firma Suntory převzala za 16 miliard dolarů amerického výrobce lihovin Beam.

Skupina AB InBev vznikla v roce 2008, kdy belgický pivovar InBev převzal za 52 miliard dolarů konkurenta Anheuser-Busch. Ve svém portfoliu má asi dvě stovky značek z celého světa a patří jí také budějovický pivovar Samson. Skupina SABMiller vlastní Plzeňský Prazdroj. /čtk/

Výsledky

Goldman Sachs Group

Čistý zisk americké banky Goldman Sachs Group se v prvním čtvrtletí meziročně propadl o 56 procent na 1,2 miliardy dolarů. Na hospodářské výsledky podniku měly negativní vliv výkyvy na finančních a komoditních trzích. Celkové příjmy společnosti klesly

o 40 procent na 6,4 miliardy dolarů. Dostaly se tak na nejnižší úroveň od třetího čtvrtletí 2011. Zisk na akcii se snížil na 2,68 dolaru z 5,96 dolaru před rokem.

Philip Morris

Nadnárodní tabákové společnosti Philip Morris International klesl

v prvním čtvrtletí čistý zisk i příjem. Americká společnost, která prodává cigarety Marlboro a dalších značek mimo území USA a je i největším českým tabákovým výrobcem, dodala méně cigaret. Čistý zisk společnosti klesl ve čtvrtletí o 14,8 procenta na 1,53 miliardy dolarů, což odpovídá výsledku 98 centů na akcii. (čtk)

INZERCE

To podstatné pro vás na jednom místě!

E15

denikE15

@E15news

www.e15.cz

Denní seriózní zprávy z ekonomiky, politiky a byznysu.

Slovenští politici nevědí, co s Kotlebou

■ Šéf LSNS v parlamentu žádal o minutu ticha za Tisa. Neuspěl.

Karolína Flaszová

Průnik extremistické strany Kotleba – Lidová strana Naše Slovensko (LSNS) do parlamentu vyvolal šok. Ostatní partaje očividně nevědí, jak se ke čtrnácti členům týmu neonacisty Mariana Kotleby stavět. Nedokázaly přijít ani s jednoznačným stanoviskem, zda mají extremisté zastávat funkce v parlamentních výborech. Po březnových volbách se opoziční partaje dohodly, že v nich LSNS nedostane žádný předsednický post, zato ji případně

několik místopředsednických míst. Kotleba ale nakonec v pondělí nebyl zvolen do role zástupce šéfa výboru pro obranu a bezpečnost.

Podobně dopadli jeho kolegové například v hospodářském či zahraničním výboru. Ostatní strany se hájí tím, že se úmluva týkala jen rozdělení funkcí, nikoli podpory jednotlivých kandidátů. Uskupení Svoboda a Solidarita (SaS), Obyčejní lidé a Jsme rodina se rozhodly na zmíněné posty nenominovat vlastní zástupce a daly svým poslancům při hlasování volnou ruku, čímž podle nich dohoda dostala.

Lídr SaS Richard Sulík původně tvrdil, že vylučovat Kotlebovce z dění by zname-

nalo ignorovat vůli dvou set tisíc voličů. Pak ale liberálové otočili. „Myslíme si, že poslancům za LSNS patří poslanecký mandát, který dostali od voličů, což respektujeme. Na víc podle nás v Národní radě nárok nemají,“ uvedla šéfka poslaneckého klubu SaS Natália Blahová.

Extremisté přitom prosadili svého místopředsedu ve výboru pro veřejnou správu. Stanislav Drobný byl zvolen bez větší pozornosti už před měsícem. Ozývají se tak hlasy vyzývající ke sjednocení postupu vůči LSNS. Zbylé strany by si například měly ujasnit, jak se postaví k případné legislativní iniciativě z její dílny. Vůči Kotlebovi se nedávno jednoznačně vymezil prezident Andrej Kiska, když jej označil za fašistu.

Radikálové navíc působí v parlamentu další rozpačky. Kotleba se zviditelnil neúspěšným návrhem, aby poslanci v pondělí drželi minutu ticha za prezidenta válečného slovenského státu Jozefa Tisa. „V tento den byl po zinscenovaném procesu a na politickou objednávku čechoslovakistů a bolševiků popraven jeden z velikanů našeho národa,“ hřímá. Jeho spolustraník Peter Krupa zase přišel před časem do parlamentu se střelnou zbraní, kterou na dobu jednání odevzdal do úschovy.

Vládní prohlášení se nelíbí

Za málo konkrétní a nedůvěryhodné označila slovenská opozice programové prohlášení nové koaliční vlády premiéra Roberta Fica. Po představení dokumentu ve sněmovně o něm včera začala rozprava, již završí hlasování poslanců o vyslovení důvěry vládě. Do debaty se přihlásily desítky poslanců a očekává se, že jednání Národní rady o tomto bodu potrvá několik dnů. Koalice (Smer-SD, LSNS, Most-Híd a Sít) vzešlá z březnových voleb má v parlamentu pohodlnou většinu, se získáním důvěry by vlada proto neměla mít problém.

SVOBODA NENÍ ZADARMO. Kurdští bojovníci na frontě proti jednotkám Islámského státu bojují o svou svobodu.

Kurdové mají za vzor dělení Československa

■ Iráčtí Kurdové oceňují pomoc, již se jim proti islamistům dostává i z Česka.

David Vagaday

Rozdělení Československa před více než dvaceti lety nyní inspiruje irácké Kurdy, kteří si chtějí vytvořit samostatný stát a oficiálně se tak oddělit od Bagdádu. Na poklidný rozchod Čechů a Slováků ukazuje podle serveru Rudaw.net šéf Kurdské regionální bezpečnostní rady Masrúr Barzání.

Kurdistán v severovýchodním Iráku má sice rozsáhlou autonomii s vlastní regionální vládou, cílem Kurdů je ale získání úplné samostatnosti. Podle Barzáního je pokračující násilí a nestabilita v regionu důsledkem dohod velmocí, které před sto lety překreslily mapu regionu bez domluvy s místními lidmi. Kurdský politik měl na mysli zejména takzvanou Sykes-Picotovu dohodu, což byl tajný plán Francie a Velké Británie z roku 1916 na rozdělení sféry vlivu v teritoriu Osmanské říše

po ukončení první světové války.

Česká stopa je však v regionu podstatně výraznější než jen poukazy na rozpad středoevropské federace. Masrúr Barzání oceňuje i zbrojní pomoc kurdským milicím bojujícím proti Islámskému státu. Česká republika poslala Kurdům stovky tun munice, hlavně náboje do pušek a kulometů nebo granáty. A česká podpora by měla pokračovat.

Rozpad válkou a sektářským násilím zmítaného Iráku není nereálný. Například šéf americké vojenské rozvědky Vincent Stewart

prý má problém si představit, že se Kurdové podřídí centrální vládě Iráku.

Iráčtí Kurdové mají autonomii v provinciích Dahúk, Irbíl a Sulajmánja, které leží na severovýchodě Iráku a od roku 2014 také v nově vytvořené provincii Halabža. V celém Kurdistánu podle odhadů žije kolem pěti milionů lidí. V rámci bojů proti IS Kurdové ubránili také provincii Kirkúk, na niž si dělají historický nárok, a ovládají také části území v provinciích Ninive a Dijála.

V celém Kurdistánu žije podle odhadů kolem **pěti milionů** lidí.

VŮDCE. Postavení bansko-bystrického župana v extremistické straně ilustruje nedávná úprava jejího názvu: Kotleba – LSNS.

Syrská vládní delegace trvá na kabinetu s Asadem

■ Ženevské rozhovory o budoucím uspořádání Sýrie uvízly v patové pozici.

Syrská vládní delegace má na mírových jednáních v Ženevě, pokud jde o budoucí politický přechod v zemi, jeden hlavní cíl, kterým je vytvoření široké vlády i nadále vedené prezidentem Bašárem Asadem. V rozhovoru s libanonskou televizní stanicí to uvedl hlavní syrský vládní vyjednávač Bašár Džaafarí. O Asadově budoucnosti prý jednat nehodlají. „V Ženevě máme pouze jediný mandát, vznik rozšířené vlády... tohoto cíle budeme chtít dosáhnout,“ řekl Džaafarí s tím, že se svým postojem seznámili zmocněnce OSN pro Sýrii

Staffana de Misturu. Vládní delegace podle Džaafarího odmítá rovněž diskutovat o budoucím osudu prezidenta Asada. „Tato záležitost nespadá pod jurisdikci Ženevy. Je to syrsko-syrská záležitost,“ řekl. Opozici obvinil, že chce, aby země zkolabovala a nastal v ní podobný chaos jako v Iráku a Libyi poté, co byli tamní autoritativní vůdci svrženi vojenskými intervencemi Západu.

Opozice tato slova kritizovala a odmítá dál jednat. Šéf syrské opoziční vyjednávací komise Rijád Hidžáb oznámil, že Ženevu opustí a odjedou pryč i další Syřané.

V pondělí opozice požádala OSN o přerušení rozhovorů, dokud Asadova vláda „neprojeví skutečnou vůli po politických změnách“.

Opozice žádá vznik přechodné vlády bez prezidenta Bašára Asada. Podle syrského opozičního představitele George Sabry budou moci být rozhovory znovu zahájeny, jakmile „bude upraven směr, kterým se vyjednávání ubírají“.

Třetí kolo mírových rozhovorů začalo ve Švýcarsku minulý týden, obě strany spolu dosud jednaly nepřímě, prostředníkem mezi nimi byl zmocněnec OSN de Mistura. /čtk/

Rozhovory mohou podle opozice

znovu

začít teprve poté, co bude upraven směr, jímž se dosud ubírají.

Krátce

Začal soud s předákem Pegidy Bachmannem

Za mimořádného zájmu médií i veřejnosti začal v Drážďanech soud s předákem hnutí Vlastenečtí Evropané proti islamizaci Západu (Pegida) Lutzem Bachmannem. Hrozí mu až pět let vězení za podněcování nenávisti vůči uprchlíkům. Při zahájení procesu demonstrovali před soudní síní sympatizanti Pegidy i odpůrci protiislámského hnutí.

Savčenkové svítla naděje na návrat domů

Ukrajinský prezident Petro Porošenko včera naznačil, že se s Ruskem předběžně dohodl na mechanismu osvobození ukrajinské pilotky Nadiji Savčenkové, která si v Rusku odpykává trest 22 let vězení za údajný podíl na vraždě dvou ruských novinářů. Kreml tuto zprávu nekomentoval, podle agentury Interfax jenom připustil, že o Savčenkové při pondělním telefonátu prezident Vladimir Putin s Porošenkem hovořil. Savčenkova po telefonátu s Porošenkem ukončila téměř dvoutýdenní hladovku.

Gates: Trump a Sanders neznají podstatu ekonomiky

Zakladatel americké technologické společnosti Microsoft a nejbohatší člověk světa Bill Gates kritizoval republikánského uchazeče o stranickou prezidentskou nominaci Donalda Trumpa a jeho demokratického rivala Bernieho Sanderse za jejich ochrannářské postoje k hospodářství USA. Tím, že oba vyzývají americké firmy k vrácení výroby ze zahraničí zpět do vlasti, nepochopili podstatu moderní americké ekonomiky. /čtk/

INZERCE

HLEDÁ SE LIŠKA

VYPSÁNA ODMĚNA !

- ★ SLEVA NA SAZBĚ ÚVĚRU AŽ 1 %*
- ★ ZHODNOCENÍ VKLADŮ AŽ 3,5 %** ROČNĚ

Kdo najde Lišku, získává:

- ★ výhodný úvěr na bydlení s fixní úrokovou sazbou po celou dobu splácení
- ★ základní úrokovou sazbu u vkladu garantovanou na 6 let
- ★ pojištění vkladů až do výše 100 000 EUR

15x VÍKEND VE WESTERNOVÉM MĚSTEČKU / NAVÍC DÁREK PRO KAŽDÉHO

Úplná pravidla soutěže na www.cmss.cz/hledaseliska

*Reprezentativní příklad: Při výši průměrného překlenovacího úvěru 310 000 Kč a úrokové sazbě 4,9 % p.a. (sazbou úvěru je myšlena sazba překlenovacího úvěru) budete splácet měsíční splátku úroků 1266 Kč a zároveň dospořovat 930 Kč po dobu do přidělení cílové částky ze stavebního spoření, která průměrně trvá 85 měsíců. Za zpracování překlenovacího úvěru zaplatíte úhradu ve výši 0 Kč. Přidělení cílové částky je možné už po dvou letech od uzavření smlouvy o stavebním spoření, pokud uspoříte alespoň 35 % z cílové částky a dosáhnete hodnoty čísla 64. Po tomto přidělení bude překlenovací úvěr splácen uspořeno částkou, státní podporou a úvěrem ze stavebního spoření, který je poskytován v průměrné výši 198 238 Kč. Tento úvěr bude úročen úrokovou sazbou 4,3 % p.a. a budete splácet měsíční splátku 2100 Kč po dobu 9 let a 10 měsíců. Celkem zaplatíte za takový průměrný překlenovací úvěr a úvěr částku 453 299 Kč a celková RPSN činí 5,49 %. Za správu úvěru a související služby uvedené v Sazebníku úhrad budete platit 330 Kč ročně.

**Se státní podporou, se zohledněním poplatků a bez daně. Informace zde obsažené nejsou nabídkou (návrhem na uzavření smlouvy) ani veřejným příslibem ČMSS.

V komerčním pojištění nadstandard funguje

■ **Pojišťovna VZP**, komerční dcera Všeobecné zdravotní pojišťovny, **se chce zařadit mezi velké hráče**. A protože na trhu moc prostoru není, **nebojí se ani rizikového pojištění nemocnic, o které se konkurenti neperou**. „Vůbec nejrizikovější jsou porodnice,“ říká generální ředitel **Robert Kareš**.

Adéla Čabanová

Doménou Pojišťovny VZP je zdravotní pojištění cizinců. Jak se vyvíjí tento trh?

V pojištění cizinců situace dobrá není. Pociťujeme, že vzhledem ke geopolitickým turbulencím není migrační politika Česka otevřená ve smyslu udělování nových víz. Potýkáme se také s problematickou konkurencí. Někteří jdou vyloženě na cenu, využívají segment klientů, kteří potřebují jen papír pro cizineckou policii. Nedělají si starosti s plněním. To je špatně.

Jaká je vaše strategie?

Velká poptávka mezi cizinci je po zdravotním pojištění s nadstandardním krytím, zejména ambasády na to slyší. Chtějí mít v pojistce zahrnutý nadstandardní pokoj, chtějí mít nárok na lepší lázeňskou péči, chtějí mít hrazené lepší materiály – bílé plomby, lepší náhrady kloubů. Uzavřeli jsme pojištění pro afghánské piloty, ruskou ambasádu, libyjskou a syrskou ambasádu. Díky těmto aktivitám se nám daří postupně růst i v tomto segmentu.

Kolik stojí soukromá pojistka na úrovni veřejného zdravotního pojištění?

Teoreticky by to mělo být ve výši průměrné platby do veřejného zdravotního

pojištění, tedy kolem dvaceti tisíc korun ročně. Ovšem na rozdíl od veřejného pojištění přece jen máme limit plnění, a to tři nebo šest milionů korun, a tak se pojistka pohybuje kolem 15 tisíc korun. Nadstandardní pojistka pak činí zhruba 17 tisíc. Více platí starší lidé a ženy, kvůli vyššímu riziku.

Proč by nemohli být i někteří cizinci bez zaměstnání zahrnuti do všeobecného zdravotního pojištění?

Když o tom lidé z neziskovek mluví, držím se za hlavu. Čím více skupin tam budeme dávat, tím větší to bude zátěž. Systém to neutáhne.

Vždyt' sem jezdí za prací, není mezi nimi tolik dětí a důchodců jako v české populaci.

Na druhé straně ale přicházejí ze zemí, kde je horší úroveň zdravotní péče. Porodů cizinek jsou rizikovější. Zanedbávají preventivní péči. Strašně bych se bál zneužívání. Před několika lety řešila VZP podvody s fiktivními firmami, které naoko zaměstnávaly cizince, aby získali veřejné zdravotní pojištění. Připravili ji o stovky milionů korun na zdravotní péči. Ještě nedávno mi nikdo nevěřil, že kde se nastaví měkká bariéra, tam se cizinci nahnou. S migrační krizí se to jasně potvrzuje. Česká republika platí minimální sociální dávky, a tak tu nikdo

„Mělo by se otevřeně říct, že veřejné zdravotní pojištění není do budoucna ufinancovatelné bez zvyšování odvodů nebo plateb státu.“

nebude. České zdravotnictví je ale pro pacienty nejlevnější a nejširší v celé Evropě. Jestli ho pro cizince otevřeme, oni si do něj cestu najdou.

Jste připraveni na případné zavedení komerčního zdravotního pojištění nebo připojištění?

Sleduji to dvacet let. Dvacet let jezdím do zahraničí do zajišťoven a pořád se mě ptají, kdy se to u nás zlomí.

Pořád nic. Není to jen otázka České republiky, ale i dalších postkomunistických zemí. Mělo by se otevřeně říct, že veřejné zdravotní pojištění není do budoucna ufinancovatelné bez soustavného zvyšování odvodů nebo plateb státu. U důchodového systému už politici říkají, že není udržitelný kvůli stárnutí populace. Zdravotnictví má stejný problém. Populace stárne, čím dál větší břemeno ponese čím dál menší podíl lidí.

Co pak dál?

Je možnost vytvořit určitý druhý pilíř. Ten se může chovat solidárně jako veřejné zdravotní pojištění, ale vnést do toho regulační prvek, třeba spoluúčast. Pak se na to mohou navázat daňové úlevy, zaměstnanecké výhody, vyloučit z toho sociálně slabé. Jiná možnost je jisté skupiny z veřejného systému úplně vyloučit a nechat je platit si jediné soukromé pojištění. To je ale diskutabilnější, protože se vytváří elitní klub. Na každý pád veškeré snahy zkrachovaly, politici to řešit nechtějí. To není dobře.

Kolik zdravotní péče by podle vás mohlo přejít do komerčního pojištění?

Česká asociace pojišťoven si dělala studii, podle které by deset až patnáct procent z veřejného systému mohlo jít do soukromého. Lidé by si chtěli zaplatit lepší podmínky a přístup k péči, ubytování, služby, jídlo a hlavně mít péči organizovanou. Je v tom jistá lícoměrnost. Jsou tu lidé, kteří by si zaplatit chtěli, a byli by si ochotní zaplatit vysoké částky. Když si nemohou oficiálně připlatit, zaplatí si to neoficiálně, to je obecně známý fakt.

Za rok 2015 jste pojistili a spolupojistili 35 nemocnic. Proč jste se vrhli na

tento byznys? Jiné pojišťovny ho naopak opustily.

Český trh ve zdravotním pojištění je rigidní a prostoru pro soukromé zdravotní pojištění tu moc není. Proto jsme hledali jiná odvětví. Existuje synergie mezi VZP ČR a zdravotnickými zařízeními, proto jsme se rozhodli začít s pojištěním nemocnic a ordinací. Nevyhýbáme se ani pojištění majetku velkých podniků, protože pojištění velkých nemocnic je velice rizikové. Zajišťovatelé trvají na tom, aby ze 70 procent bylo portfolio tvořeno jinými organizacemi, než jsou nemocnice.

E15 Jak v tom letos pokračujete?

Pojištění velkých podniků u nás tvoří 51 milionů korun, z toho 30 procent nemocnic. Na rok 2016 plánujeme 80 milionů. Řekl bych, že v podílu na trhu pojištění nemocnic je Pojišťovna VZP už na třetím místě, u individuálních ordinací lékařů také. Pojišťujeme kolem 50 nových lékařů měsíčně. Pokud to tak půjde dál, do pěti let bychom mohli tento segment vést.

E15 Nemocnice si stěžují, že pojistky jsou drahé a nevýhodné. Je zdražování pro vás příležitost?

Nedumpujeme ceny pojistek, to si nemůžeme dovolit. Nesmíme se dostat do jakékoli ztráty. Jsme dceřiná společnost veřejnoprávní organizace a ta nás nemůže sanovat, pokud bychom měli finanční potíže. Náš úspěch souvisí s tím, že ostatní pojišťovny se o tyto pojistky neperou a my jsme stále ochotni toto riziko podstupovat. U pojištěven se zahraničním vlastníkem už tyto vlastníci zvedají prst. Pojištění odpovědnosti nemocnic totiž nevychází. Nejen v USA, to je kapitola sama o sobě. Jsou to ale i Německo, Itálie, Francie, Nizozemsko, kde se s tímto pojištěním dostávají do technické ztráty.

E15 U nás to zatím není tolik rizikové?

Začíná to být. Zásadní zlom byl, když se přijal nový občanský zákoník, který zvýšil odškodnění. Zlomový byl asi případ, kde za chyby při porodu a vážné postižení chlapce bylo přiznáno odškodnění 24 milionů korun. Dnes se odškodnění za velká

Foto E15 Michael Tomáš 2x

Česká republika platí minimální sociální dávky, a tak sem cizinci nejdu. České zdravotnictví je ale pro pacienty nejlevnější a nejširší v Evropě. Jestli ho pro cizince otevřeme, cestu si do něj najdou.

poškození pohybují v rozmezí od 20 do 30 milionů korun.

E15 Co to znamená?

Pak desítky lidí zkouší vytrískat z pojištěných nemocnic maximum. Je to od naprosto oprávněných nároků až po zcela vykonstruované kauzy. Netýká se to jen pojištění nemocnic, ale třeba i povinného ručení. Když někdo někoho nabourá cestou na intimní schůzku, jsou lidé schopni žádat náhradu újmy

z absence orgasmu. Soudy to z velké části zamítají. Nepracují ale úplně rychle. A pojišťovny si musí i na tyto případy držet rezervu. To žene pojišťovny do technické ztráty. A to je také kámen úrazu mezi pojišťovnami a nemocnicemi. Pojišťovnám nezbyvá než pojištění zdražovat, a to zdražování je markantní. Jestliže před lety platila pražská fakultní nemocnice ročně 400 tisíc za pojištění, dnes se dostává na částku 14 milionů ročně.

E15 Padají návrhy, že by se pojistky nemocnic měly zastropovat a vůbec regulovat. Jak by na to pojišťovny reagovaly?

Když zastropují soukromý byznys, nikdo to nebude dělat. Ten problém má ale jiné řešení. Ministerstvo zdravotnictví by se jako zřizovatel velkého množství nemocnic mělo na to podívat. Existují třeba sdílené limity pojištění plnění. Nemocnice, které patří do jedné skupiny, mohou mít na pojištění sdílený limit. Vyjde je to levněji, protože se nepředpokládá,

že by nastala škoda ve stejnou dobu u každé nemocnice ve skupině. Na Západě také zvyšují spoluúčasti, nemá asi smysl, aby se nemocnice pojišťovala i na škody ve výši 50 tisíc korun.

E15 Liší se výpočet pojistného nemocnic podle toho, jaká mají oddělení?

Pojišťovna se kouká jednak na to, jak je nemocnice velká, jaké měla v minulosti škody, a pak na strukturu oddělení. Nejrizikovější je gynekologie a porodnictví, kde se žádá nejvyšší odškodnění, je to nejcitlivější.

E15 Kdy získáte ostatní pojišťovací licence?

Žádáme u České národní banky licence na pojištění ekologických rizik, povinné ručení, pojištění cestovních kanceláří proti krachu a pojištění dopravců. Myslím, že je reálné, že je letos získáme. Pojišťovna VZP by se tím stala univerzální pojišťovnou neživotního pojištění. Tím bychom zhodnotili investici našeho akcionáře. Na začátku se hodnota pojišťovny

mohla pohybovat kolem sta milionů korun. Dnes je odhad 600 milionů. Předepsané pojistné největších pojišťoven je v desítkách miliard. Naše ambice je přehoupnout se přes 500 milionů, to by se mohlo povést letos. A následně abychom se stali už ne menší nebo střední, ale jednou z větších pojišťoven. Můj cíl je dostat se nad 750 milionů předepsaného pojistného.

Robert Kareš (42)

Vystudoval mezinárodní vztahy, pojištění a zajištění v zahraničí. Dvacet let působí v klíčových řídicích funkcích v pojišťovnictví, deset let v rámci VZP ČR, deset let pro její komerční dceru – Pojišťovnu VZP, za jejíž založení byl odpovědný. Od roku 2008 je jejím výkonným ředitelem.

Tvář dne

„Výstup není žádný, protože jsme se poněkud zasekli na jednom bodě – a to je daň z nemovitosti,

řekl k jednáním o pražské koalici zastupitel za ČSSD
Karel Březina

str. 3

Foto: tisk

Komentář

Radek Palata

Ukrajinské klopýtání k Evropě

Ukrajinský parlament minulý týden odhlasoval jmenování Volodymyra Hrojsmana z Bloku Petra Porošenka novým premiérem. Otázkou je, zda tím skutečně končí půlroční agonie majdanovské porevoluční velké koalice a zda partnerství prezident-ského BPP s Lidovou frontou expremiéra Jaceňuka vydrží těžké chvíle, které ho zcela jistě čekají.

Nová vláda se bude muset spoléhat na podporu nezávislých, nezařazených poslanců. Těch se kvůli rozkladu starých politických struktur a specifickému ukrajinskému volebnímu systému vyrojilo ve volbách v říjnu 2014 velké množství a uspěli napříč celou zemí. Těžko v jejich hlavách číst. Nahrazení Jaceňuka Hrojsmanem podpořilo zřejmě až několik desítek těchto solitérů, takže přispěli k pohodlné parlamentní většině. Ovšem už následné programové prohlášení nové vlády zdaleka tak hladkou cestu

parlamentem nemělo. Zdá se však, že Porošenkův blok a Lidová fronta se rozhodly podstoupit riziko menšinové vlády a chtějí se pokusit věci rozhybat. A to je zapotřebí.

V první řadě je třeba ústavní reformou vytvořit politický rámec pro mírové řešení konfliktu na Donbasu a tím položit do budoucna alespoň jakés takés naděje pro potřebné hospodářské reformy. Jestliže fakticky trvá hrozba otevřené války,

Staré struktury se zuby nehty brání, zatímco ty nové mají nejistou pozici. Obětí tohoto boje se stal i ministr hospodářství.

dlouhodobí investoři se na Ukrajinu nepohrnou.

Nemalé sumy by mohla Ukrajina získat při stále ohlašované, ale také stále odkládané privatizaci státního sektoru. Prodávát by se měly stovky podniků. Loni vláda očekávala, že příjmy z privatizace se budou pohybovat kolem 700 milionů dolarů, ale nakonec se smrskly na pouhou setinu. Nový ministr financí Oleksandr Danyljuk privatizaci označil za svou prioritu. Hodlá jejím prostřednictvím přispět

i k potlačení všudypřítomné a nesmírně škodlivé korupce.

Staré struktury se přitom zuby nehty brání, zatímco ty nové mají nejistou pozici. Obětí tohoto boje se už v únoru stal Aivaras Abromavičius, povoláný z Litvy na post ministra hospodářství právě kvůli rizikovému prostředí plnému korupčních vazeb, ale i vzhledem ke zkušenostem s podobnými procesy proměn. Jeho demise fakticky předznamenala i demisi Jaceňukovu. Na premiérovi ležela podobná tíha nepopularity kvůli drsným hospodářským a politickým opatřením. Co na tom, že k nim byl nucen okolnostmi, jež mohl sám těžko ovlivnit. Ukrajinská ekonomika klesla v roce 2014 o 6,6 procenta a loni o 9,9 procenta. Existuje nicméně naděje, že už letos by se měl pád zastavit a země by se mohla vrátit k uměřenému růstu.

Tomu by měla napomoci právě stabilizace politiky. Ta se poněkud deamerikanizuje a poevropšťuje. Souvisí to zřejmě i se zmenšující se vojenskou hrozbou. Je pravda, že na porevoluční politické scéně jedni míří tam a druzí jinam. Na tom ale není nic divného a bude jen dobře, když na Ukrajině vykrystalizují silná a stabilní politická uskupení skutečně evropského charakteru.

Autor je publicista

Glosa

První atak na rozpočet

Proč chodit za kovářičkem, když je po ruce kovář, řekli si odboráři a zahájili atak na státní pokladnu rovnou u premiéra Sobotky. Pokračují ve svém tažení za vyšší mzdy a nejsou žádní troškaři. Podle šéfa ČMKOS Středuly se ekonomice daří, a tak by se platy ve veřejné sféře na přeskrok měly razantně zvýšit. Minimálně o deset procent a minimálně ve zdravotnictví, nepedagogům ve školství a také v sociálních službách.

Odborům je jasné, že je čeká velká bitva a přímlyvcem může být především premiér, protože ministr financí se už teď staví na zadní. Je to sázka na správného koně. Vládní ČSSD chce deset procent pro zdravotníky a učitele, pro ostatní pětiprocentní růst. A premiér je ochoten udělat i další vstřícné gesto: státní zaměstnanci by mohli dostat stejně jako v minulých letech přidáno už letos, ne až od příštího ledna. Kompromis zjevně možný je. Jak by ne, když letos na podzim jsou krajské volby a příští rok ty parlamentní.

Jana Havligerová

Měl byste důsledněji používat zubní nit.

Sociální pojištění z přivýdělku

■ Sociální pojištění je jedinou povinnou „daní“, u které vyšší odvody přinášejí plátcí přímé výhody, a to formou vyšší nemocenské, mateřské, podpory v nezaměstnanosti a hlavně důchodu. U placení zdravotního pojištění a daně z příjmu fyzických osob tomu tak není. Jaký vliv mají přivýdělky na platbu sociálního pojištění?

Gabriela Ivanco

Výše všech státních důchodů – starobních, invalidních i pozůstalostních – závisí na příjmech, z nichž bylo odváděno sociální pojištění. Zaměstnanci odvádějí na sociálním pojištění 6,5 procenta ze své hrubé mzdy, dalších 25 procent pak odvádí zaměstnavatel, který je rovněž zodpovědný za správný výpočet a odvod sociálního pojištění na účet příslušné Okresní správy sociálního zabezpečení (OSVČ).

Osoby samostatně výdělečně činné odvádějí na sociálním pojištění 29,2 procenta z vyměřovacího základu, kterým je polovina hrubého zisku. Při hlavní samostatné výdělečné činnosti však musí být vždy zaplacen alespoň minimální sociální pojištění, které za celý kalendářní rok 2015 činí 23 313 korun. Z důvodu zrušení II. důchodového pilíře od roku 2016 odvádějí na sociálním pojištění v letošním roce všichni občané v procentním vyjádření stejně.

OSVČ NEMAJÍ NÁROK NA OŠETŘOVNÉ

Osoby samostatně výdělečně činné mají nárok na nemocenskou a mateřskou pouze v případě, jsou-li účastny na dobrovolném nemocenském pojištění. Na něj je odváděno 2,3 procenta z vyměřovacího základu, minimálně pak

115 korun měsíčně. V praxi si však většina OSVČ dobrovolné nemocenské pojištění neplatí, především proto, že jim nárok na nemocenskou vzniká až od 15. kalendářního dne pracovní neschopnosti.

V prvních 14 dnech jsou tedy OSVČ bez finančního zajištění, zatímco zaměstnanci v tomto období pobírají náhradu mzdy od zaměstnavatele. Na ošetřovné nemají OSVČ nárok nikdy, a to ani v případě účasti na dobrovolném nemocenském pojištění. Při placení jen povinného sociálního (důchodového) pojištění mají OSVČ nárok pouze na podporu v nezaměstnanosti a státní důchod, pokud jsou splněny další zákonné podmínky jako například potřebná doba pojištění.

VEDLEJŠÍ ČINNOST JE VÝHODNÁ

Pro účely placení sociálního pojištění je výhodný výkon vedlejší samostatné výdělečné činnosti. Je-li

dosažený hrubý zisk, tedy příjem ponížený o výdaje, do níže uvedeného limitu, pak se sociální pojištění z vedlejší samostatné výdělečné činnosti neplatí. Podmínky vedlejší samostatné výdělečné činnosti jsou splněny kupříkladu při výkonu samostatné činnosti při zaměstnání, během studia nebo v penzi.

Není-li však z hrubého zisku ze samostatné výdělečné činnosti odváděno sociální (důchodové) pojištění, nemá tento příjem žádný vliv na výši podpory v nezaměstnanosti ani důchodu. Přivýdělek zaměstnance formou vedlejší samostatné výdělečné činnosti s hrubým ziskem do limitu tedy státní důchod nezvyšuje. Za celý rok 2015 se

sociální pojištění neplatí, jestliže hrubý zisk nepřesáhne částku 63 865 korun.

Při výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti po část roku se limit poměrně snižuje. Za každý kalendářní měsíc, ve kterém nebyla v roce 2015 vykonávána vedlejší samostatná výdělečná činnost, se limit snižuje o 5323 korun.

PRÁCE NA DOHODY

Oblíbenou formou přivýdělku je práce na dohodu o provedení práce nebo

dohodu o pracovní činnosti. Je-li součet měsíčních odměn od jednoho zaměstnavatele z DPP deset tisíc korun a méně, pak se z nich sociální pojištění neplatí. Při práci na dohodu o pracovní činnosti se sociální pojištění neplatí, nepřesáhne-li

POVINNOST. Nejzazší termín pro podání přehledu pro Českou správu sociálního zabezpečení i příslušnou zdravotní pojišťovnu za rok 2015 vychází letos pro OSVČ na 2. května.

součet měsíčních odměn od jednoho zaměstnavatele 2499 korun.

Zdanění je sice v těchto případech nižší, současně však z takového příjmu nevzniká nárok na nemocenskou dávku nebo důchod. Pro přivýdělek je práce na dohodu s odměnou do limitu díky nižšímu zdanění výhodná, pracovat však takto dlouhodobě je nevýhodné právě z důvodu nemožnosti čerpat nemocenskou dávku nebo podporu v nezaměstnanosti.

Kdo pracuje pouze na dohodu s měsíční odměnou do limitu, a to třeba i pro více zaměstnavatelů současně, ten může mít problém se získáním potřebné doby pojištění pro přiznání státních důchodů, neboť práce na dohodu s odměnou do limitu se nepočítá do odpracovaných let pro účely důchodového pojištění.

SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ U DALŠÍCH PŘÍJMŮ

Řada lidí má během roku mimo zaměstnání nebo podnikání i jiné příjmy. Z autoritních honorářů se sociální pojištění neplatí, nepřesahuje-li jejich výše deset tisíc korun měsíčně od téhož plátce. Při překročení limitu je nutné příjem z honoráře zahrnout do přehledu o příjmech a výdajích a zaplatit z něj sociální pojištění.

Z příjmů z kapitálového majetku, pronájmu nebo ostatních příjmů se sociální pojištění neplatí. Tyto příjmy však nemají žádný vliv na důchodové nároky. V praxi je tedy možné, že někteří lidé mají například nadstandardní příjmy z pronájmu a přitom mohou mít podprůměrný důchod.

Autorka je daňovou specialistkou společnosti Mazars

Při práci na dohodu o pracovní činnosti se sociální pojištění neplatí, nepřesáhne-li součet měsíčních odměn od jednoho zaměstnavatele

2499
korun.

Foto: bontonfilm

POTLAČENÉ CITY. Romance mezi Carol (Cate Blanchettová) a Therese (Rooney Mara) se odehrává v represivních, avšak stylových padesátých letech.

Oscarová adeptka Carol je krásný, ale chladný klenot

■ Todd Haynes přišel po Daleko do nebe s dalším po všech směrech vytríbeným melodramatem o gay romanci. Snímku však chybí opravdové vzrušení.

Iva Přivřelová

V roce 2002 natočil Todd Haynes vytríbené melodrama Daleko do nebe, v němž se manželka v domácnosti v podání Julianne Mooreové v Americe v padesátých letech vyrovnává s homosexualitou svého muže. Loni přivedl do světa adaptaci knihy Patricie Highsmithové Carol, kde homosexuální vztah v Americe padesátých let prožívají dvě ženy. Výsledek, zvolený nedávno v britské anketě nejlepším filmem s LGBT tematikou v historii a nominovaný na šest Oscarů a řadu dalších

cen, vypadá opět jako výstavní, stylové melodrama hodné obdivu z dálky.

Ocenit lze třeba citlivý výkon herečky Rooney Mara v roli začínající fotografky, která si musí ujasnit, co chce od života. Nebo věrný scénář Phyllis Nagyové, který nepůsobí uspěchaně a obsahuje méně klišé červených knihoven. Nebo nádherné kostýmy Sandy Powellové, dokonale jemnou hudbu Cartera Burwella, precizní výpravu a především malebnou kameru Eda Lachmana, kamerymana i Daleko do nebe. Sledování Carol je estetický zážitek.

Ostatně titulní hrdinka je bohatá manželka a mladá Therese, která se do ní zamilovala hned, jak ji

spatřila během vánočního shonu v obchodním domě, ji zbožňuje. V podání spolehlivě výborné, ovšem ne zrovna vhodně obsazené Cate Blanchettové je Carol také impozantním klenotem chladnějším než Grace Kellyová, žena méně vřelá a chybnější a implicitně víc nesympaticky predátor-ská než v knize.

Chladným klenotem zůstal i sám film. Haynes svá profesionálně provedená, přesně režírovaná melodramata modelovaná podle hollywoodských dobových klasik Douglase Sirkera nerozmazává usazeným sentimentem. Jeho homosexuální romance jsou vyprávěny v souladu s tématem a dobou příběhu zdrženlivě. I proto nejlépe funguje hned úvodní scéna filmu vzatá z konce

románu, ke které se příběh pak postupně vrací, v níž se vztah Carol a Therese ocitl v krizi a která je nasáklá tenzí a nevyřešenými city. Za zavřenými dveřmi ovšem osudová, tajná láska zůstává stále příliš zdvořilá a kultivovaně středostavovská. Podobně jako Dánská dívka i Carol představuje mainstream, který nechce pobuřovat víc, než musí, zatímco konzervativní společnosti ukazuje lesbický vztah jako něco přirozeného. Kniha Patricie Highsmithové tohle udělala už v roce 1952, kdy to ještě bylo revoluční.

Autorka je spolupracovnicí redakce

Carol

(melodrama, USA/Velká Británie, 118 minut)

Režie: Todd Haynes

Hrají: Rooney Mara, Cate Blanchettová, Kyle Chandler, Sarah Paulsonová

Premiéra: 21. dubna

Hodnocení: 70 %

P. Highsmithová: Carol (Nakladatelství: Leda)

Román vydaný v roce 1952 pod názvem odkazujícím na Lotovu ženu Cena soli a pod pseudonymem Claire Morganová napsala Patricia Highsmithová ještě před uvedením svého debutu Cizinci ve vlaku, (vzápětí proslaveným pozměněnou, méně temnou filmovou verzí Alfreda Hitchcocka). Nyní u nás vychází pod názvem Carol. Kniha inspirovaná autorčinými vlastními city a fantaziemi se stala nečekaným bestsellerem, jako jeden z prvních amerických románů zobrazujících homosexuální vztah pozitivně a bez tragédie. Dnešní optikou se kniha za začátku příliš blíží romantickým románům, v nichž se méně zkušená polovina páru nekriticky rozpívá nad objektem svého zájmu. Postupně přesvědčí jako citlivý, klidný portrét dospělí jedné dívky.

Iva Přivřelová

Snímek Carol byl nedávno vyhlášen nejlepším filmem s LGBT tematikou v historii.

Jubilant Zoubek pracuje na sochách Toufara a Horákové

Nadživotní socha faráře Josefa Toufara a drobná plastika Milady Horákové jsou dvěma objekty, které jsou v ateliéru Olbrama Zoubka přikryté igelitem. Znamená to, že modely ze sochařské hlíny nesmějí vyschnout, protože se na nich ještě pracuje. Postavu faráře umučeného komunisty začal Zoubek, který ve čtvrtek 21. dubna oslaví 90. narozeniny, tvořit po přečtení knih Miloše Doležala. Chce ji věnovat Zahrádce, kde farář působil.

Doležalovy knihy na sochaře velmi zapůsobily. „Tak mě to vzalo, že jsem si řekl, že to udělám. Pro sebe. A kdyby se to povedlo, tak bych ji věnoval do Číhoště nebo spíš do Zahrádky,“ řekl umělec. „V Číhošti už jeden pomník je, není nejhorší, ale není taky dobrý,“ dodal a připoměl, že v Zahrádce Toufar působil většinu živo-

ta, osm let, pak jenom rok a půl v Číhošti.

Jedná s tamním občanským sdružením, jehož zástupci se jezdí do Zoubkova ateliéru na vznikající sochu dívat. Místo pro ni

Postavu Milady Horákové, další oběti komunistického režimu, připravuje pro soutěž vypsanou Klubem Milady Horákové.

má sochař naplánované u kostela sv. Víta, původně románského, který je dnes poslední stavbou na bývalém zahrádeckém náměstí. Zahrádka byla v sedmdesátých letech minulého

století zbourána při stavbě přehrady.

Postavu Milady Horákové, další oběti komunistického režimu, připravuje pro soutěž vypsanou Klubem Milady Horákové. Socha by měla stát v zahradě Ztracenka mezi Karlovem a Albertovem. Jednu sochu statečné ženě Zoubek už věnoval, stojí na Smíchově. Patří k plastikám, jimiž autor vzdává hold obětem komunismu a k nimž se řadí třeba sousoší v Praze na Újezdě. V Kroměříži stojí Zoubkův památník tamním obětem holokaustu v místě bývalé synagogy.

Oběť se zdá být velkým tématem Zoubkovy práce. Oběť, která Zoubka nejvíce zasáhla, je ale Jan Palach. „Setkal jsem se s ním až po jeho smrti, to mě velmi ovlivnilo, to byla první moje aktivita tohoto typu,“ dodal jubilant. /čtk/

Krátce

Festival ukáže starou hudbu z Benátek

Do italských Benátek v době jejich největšího rozmachu zavede letos posluchače festival Letní slavnosti staré hudby. Novinkou je program připravovaný ve spolupráci s Centrem pro barokní hudbu ve Versailles. Festival, který nechává zaznít zvuk historických nástrojů v prostředí pražských paláců a kostelů, bude od 11. července do 4. srpna.

Trierova komedie míří do libereckého divadla

Divadelní adaptaci filmové komedie Larse von Triera z prostředí jedné počítačové firmy připravuje liberecké divadlo F. X. Šaldy. Hru Kdo je tady ředitel? v premiéře uvede v pátek 22. dubna. V českých divadlech se už tato Trierova komedie několikrát hrála. Liberec si vybral verzi uváděnou v pražském Švandově divadle.

Zemřela seriálová hvězda Doris Robertsová

Ve věku 90 let zemřela americká herečka Doris Robertsová, nejlépe asi známá ze sitkomu Raymonda má každý rád a televizního detektivního seriálu Remington Steele. Robertsová také slavila úspěchy s filmy, jakými byl například kultovní snímek The Honeymoon Killers z roku 1970, komedie Bosé nohy v parku z roku 1967 nebo film Little Murders z roku 1971. /čtk/

Tipy

E15

ČT1 • 21.00
SESTRÍČKY

Život je procházka blátem, ale i tak má smysl. Jiřina Jirásková a Alena Mihulová v hlavních rolích českého filmu na motivy knihy Adolfa Branalda Vizita.

**ŽIVOT JE KRÁSNÝ.
A VY TO VÍTE.**

ZEN
MAGAZÍN

ZEN je stylový měsíčník,
vychází spolu s deníkem E15

Foto dne

Foto: tisk

VE DVOU.
V galerii Společenského centra Uffo v Trutnově začala výstava objektů a soch Eriky Bornové a maleb Tomáše Císařovského nazvaná **Ve dvou**. Výstava děl manželského páru bude otevřená do 24. května.

Vědci zjistili, že...

...Mléčnou dráhu obíhá nejméně 49 galaxií

■ Astronomové objevili novou galaxii, která obíhá Mléčnou dráhu. Výjimečnost objevu spočívá v tom, že galaxie je mezi svými souputnicemi čtvrtou největší.

Odborníci z University of Cambridge, kteří pracují se soustavou čtyř dalekohledů Very Large Telescope v Chile, objevili počátkem ledna novou galaxii. Nezjevila se jim z ničeho nic, po celou dobu se skrývala v daleké prázdnotě, avšak vědci o ní

Ilustrace: Vasilij Bělokurov

SOUSEDÉ. Tak by vypadala galaxie Crater 2 ze Země, kdyby se její zářivost tisíckrát zesílila. Měsíc slouží pro srovnání.

kvůli slabé svítivosti a výjimečně jemné roztroušenosti hvězd neměli ani ponětí. Vesmírný objekt odhalili vlastně jen díky tomu, že ke studiu snímků použili speciální algoritmus. Po řádné analýze objevu pak zjistili, že mají co do činění se čtvrtou největší doposud objevenou galaxií, která obíhá Mléčnou dráhu. Dostala název Crater 2, a rozšířila tak stávající počet známých kolegyní obíhajících kolem naší galaxie na 49.

„Ta galaxie byla dosud tak trochu neviditelná,“ shrnul objev vedoucí výzkumu Vasilij Bělokurov. Podle něj

je však vysoce pravděpodobné, že obdobných slabě zářících galaxií se v dalekém vesmíru nachází mnohem více a že jsme je doposud jen přehlíželi.

Bělokurovův tým momentálně pracuje na revizi dostupných snímků, respektive k jejich analýze používá nové techniky a výše zmíněný algoritmus. Jejich prostřednictvím chce odhalit, co dalšího oku běžných astronomů uniká. Doufá, že se díky novému přístupu podaří alespoň částečně porozumět procesům, které vedly ke zrodu galaxií a také k jejich seskupování. /msc/